

DANIËL MERLEVEDE 100 JAAR

Daniël Merlevede wordt vandaag honderd jaar.

Een eeuweling is in Vlaanderen niet absoluut uitzonderlijk, maar in de Vlaamse beweging zijn er toch niet erg veel die zo'n begenadigde leeftijd thans bereiken of ooit hebben bereikt. Maar Daniël Merlevede dus wél. En Merlevede *is* tenslotte Vlaamse beweging. Maar hij was daarnaast ook een professionele wetenschapper en vooral een practicus in zijn vakgebied: leraar, studentenbegeleider, psychopedagoog.

Omdat de sinds decennia als flamingant bedrijvige Merlevede tijdens de Tweede Wereldoorlog niet betrokken raakte bij de Vlaamse collaboratie, kon hij na de oorlog met gezag en energie de vele bressen trachten te dichten die de repressie had geslagen in de Vlaamsgezinde middens. Zijn initiatieven zijn bekend: Rommelpot, Het Spoor van de Lage Landen, Hulp in Nood, de Samaritaan, het anonieme, bijtende *Uit het Zwartboek der Zwarten...* Daniël Merlevede heeft heel zijn leven met enige genoegdoening en fierheid gereflecteerd naar al die activiteiten. Begrijpelijk.

Maar er was ook méér. En daarover kan er geen treffender getuigenis worden voorgelegd dan het beschrijven van het archief dat het ADVN bewaart van en omtrent die Vlaamse “zachte agitator” : de Vlaamse Volksbeweging, het Komitee voor Frans Vlaanderen, de Frans-Vlaamse Kulturdagen, de Franse Nederlanden, de Blauwvoetbeweging, het AKVS en het Oud-AKVS, de “geheime” studentenbond Ex Catacombis ,de Ignatiusvereniging, de Willem De Zwijger Stichting, de Vereniging voor Wetenschap – die decennialang de thuisbasis was van het tijdschrift *Wetenschappelijke tijdingen* -. En tenslotte eveneens het ANV, het *Algemeen Nederlands Verbond*, dat gewoon niet kán ontbreken in die (niet-beperkende) opsomming van zijn engagementen. Want Daniël Merlevedes belangstelling en engagement kleefde aan bijna alle cultureel-emancipatorische activiteiten die zich ontwikkelden tussen de Dollart - het zeewaterbekken tussen Emden en Groningen - en de rivier de Somme, de (enigszins verbeelde) ondergrens van de historische Zeventien Provinciën.

Naast die rijke verenigings- en thema-archieven, bezit het ADVN talrijke persoonsarchieven die verbonden zijn met de hierboven beschreven engagementen en met Merlevedes respondenten en medestanders in die bewegingen en activiteiten: Jan Bernaerts, Edgar Boonen, Walter Bouchery, Pater Callewaert, Mon De Goeyse, André Demedts, priester Gantois, Pater Stracke, Luc Verbeke...

Het Merlevede-archief in het ADVN oogt terecht indrukwekkend. En dan te bedenken dat de (nog steeds alerte) eeuweling Daniël Merlevede zijn activiteiten - en dus ook zijn archief - nog niet geheel heeft afgesloten.

Antwerpen/Gent/Massemen, 18 november 2011 Em. prof. dr. Frans-Jos Verdoodt,
Voorzitter van het ADVN en redactiesecretaris van Wetenschappelijke Tijdingen.